

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skov-Hornets Klang mellem Skamlings-Bankerne

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 14. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1844_780-txt-shoot-idm741.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

15 **D**anske Landsmænd, *Slesvigske* Dannemænd! det er med særdeles Glæde, jeg indtræder i Eders Venne-Kreds, som er Dannemarks lyslevende Grændse-Fæstning, det sande, unedbrydelige *Dannevirke*, vel bygt af *Jord*, men kun som den *Almægtige* bygger, der i Begyndelsen skabde *Jord-Mennesket* i sit eget Billede og efter sin Lignelse! Ja, I giæve og fribaarne Dannemænd! kiække og bolde, som alt i *to Aartusinder*, om ikke længer, stod paa Vagt for det velsignede *Fæderneland*, de hjerteligste Heltes og de elskeligste Kvinders ældgamle Hjem, stod paa Vagt mod det altid herskesyge, brydske og krigske Folk, hvis *Keisere* satte al deres Ære i at være "*Rigets Formerere*," stod paa Vagt mod dem, ligesom, efter vore gamle Skjaldes Billed-Sprog, *Heimdal* paa *Himmelbjerget* bevogtede det "grønne Gudhjem," som kun "*Gynge-Broen*" adskilte fra den store og vidtløftige men gølge *Jette-Verden!* Naar jeg derfor læser i de gamle Skrifter, at her, ved *Eideren*, var alt fra *Arildstid*, i den gamle Folke-Dommer *Bøges Tid*, opkastet en *Jord-Vold* imod *Tydskerne*s Angreb, som kaldtes *Holger-Diget*, men at denne *Jord-Vold* i *Thyre Dannebods Dage* agtedes utilstrækkelig, saa hun befæstede den med 16det berømte *Plankeværk*, som kaldes *Dannevirke*, og at endelig Kong *Valdemar* den *Store* satte en vældig *Grund-Mur* i *Plankeværkets* Sted; naar jeg læser denne Efterretning, see, da staaer det levende for mig, at der i *Tidens Løb* foregik en *indvortes* Forandring i det gamle *Slesvigske* Mark-Grevskabs og Hertugdoms Forhold til *Konge-Riget*, der paa *Billed-Sproget* godt kan betegnes med de samme Ord, at først var her en *Jord-Vold*, som kaldtes *Holger-Diget*, og siden blev her et *Planke-Værk* og en *Grund-Mur* af *Steen* til *Grændsernes* Forsvar, som kaldtes *Danne-Virke* eller *Dane-Giærdet*; men ved *Jord-Volden* og *Holger-Diget* forstaaer jeg da *Slesvigerne* selv, der kæmpemæssig, som en *Holger-Danske*, forsvarede sig mod de paatrængende Fremmede, saa der behøvedes intet konstigt Værn, eller, for at blive i det gamle Billedsprog: *Heimdal* forsvarede da *Gynge-Broen* med sit gode Sværd, som kaldes "*Mande-Hoved*," og med sit *Gjallar-Horn*, den hørøstede Lur, som vakde altid Kæmper Nok til Lande-Værn; thi "*Gynge-Bro*" er, i mine Øren, et nordisk, kæmpemæssigt Billede paa *Folke-Tungen* ved Landets *Grændser*, der altid gaaer som en *Flom* eller *Gynge*, og truer hvert Øieblik med at briste! Saaledes i *Arilds-Tiden*, da utallige *Danske* Viser og Kvad, Sagn og Mundheld og gamle Ord var i *Folke-Munde*, og da *Folke-Stemmen* paa *Moders-Maalet* var fri og hørøstet paa *Konge-Stævne*, og da *Folke-Aanden*, *Nordens Kæmpe-Aand*, derfor altid var *lysvaagen*, som *Heimdal* og som *Fuglen* i *Skov*, der kun blunder et Øieblik, og vaagner brat, naar *Bladene* rasle! Allerede i *Dronning Thyras Dage* begyndte det at blive anderledes, begyndte *Kæmpe-Aanden* at *forsvinde*, *Folke-Stemmen* at *dale* og *Folket* at *indslumre*, og i *Kong Valdemars Tid* var hele den glimrende *Herrefærd* dog kun *Folkets Døds-Kamp* for Ro i *Graven*, og alle de *konstige Indretninger*, man gjorde, for at betrygge sig denne *Gravens* Ro og *Stilhed*, viste sig i *Tidens Løb* ligesaa svage og forgiængelige som *Dannevirkes Planke-Værk* og *Grund-Mur*, om hvis Spor man nu, hardtad forgiæves, maa lede i *Gruset*. Det var derfor en herlig *Indskydelse* af *Folke-Aanden*, af *Nordens* tilbagevendte *Kæmpe-Aand*, da En af *Eders* værdige *Talsmænd*, paa det gienfødte *Konge-Stævne*, gav *Tydskeren*, som truede med *Gienfærdet* af *Keiser Rødskiæg*, Svar, som man raaber i *Skoven*, ja, gav ham at betænke, at her slumrer *Holger Danske* endnu, og skyer hverken Ild eller Vand, naar han vaagner, leger da *Himmelspræet* med *Trolde* og blæser ad *Gienfærd*, saa de glemme at spøge! Ja, dette hørøstede Ord om *Holger Danske*, det skal, saa længe *Danmark* staaer, være uforglemmeligt, som *Folke-Aandens* klare *Forvarsel*, eller rettere, som det første Ord af den tilbagevendte *Folke-Aand*, trods sin beskedne *Forklædning*, kiendelig nok paa det kæmpemæssige, det fuglevingede Ord, der er som *Torden* for *Trolde*, som *Thors-Hammeren* for alle *Nordens* Fiender. Og see, hvad *Kæmpe-Aanden* bebudede, det skedte brat, som sagt, saa gjort, og det gienlød høit i *Fiendens Leir*, at *Holger Danske* var nu staaet op fra de *Døde*, og kæmpede med *Løve-Mod* for *Moders-Maalet*, saa *Nord-Slesvigs Talemand*, trods alle *Tydske* Forbud, trods *Jette-Larmen* af det usalig hensovne, 18skinhellige *Romerske Riges* *Gienfærd*, trods alt Dette og meget Andet, "*blev ved at tale Dansk!*"